



REFERAT AF MØDE I AFTAGERPANELET
INSTITUT FOR NORDISKE STUDIER OG SPROGVIDENSKAB
10. OKTOBER 2019

PROGRAM

- 16:00 **Velkomst** (Anne Jensen)
Intro til dagens program (Torben Juel Jensen)
Introduktion til gruppediskussion 1: Rammen for specialets form og faglige mål på NorS og aftagernes syn på ønskede kompetencer efter et specialeforløb (Torben Juel Jensen)
- 16:20 **Gruppediskussion 1: Specialet og kompetencer**
Set fra et aftagerperspektiv: Hvilke kompetencer skal studerende opnå ved at udvikle og udarbejde et speciale
Faglige mål for specialet på Dansk, Lingvistik/Indoeuropæisk og Sprogpsykologi er vedlagt
- 17:00 **Kort Pause**
- 17:10 **Introduktion til gruppediskussion 2:** Problembaserede specialer og samarbejde mellem virksomheder og specialestuderende på NorS (John Tøndering)
- 17:20 **Gruppediskussion 2: Problembaserede specialer**
Ideer til udfordringer fra aftagernes arbejdspladser, som kunne være udgangspunkt for problembaserede specialer for specialestuderende på NorS samt forslag til, hvordan samarbejdet mellem virksomheder og specialestuderende på NorS kan etableres
- 18:20 **Pause med forfriskninger**
- 18:35 **Oplæg** (Christina Fogtmann Fosgerau, lektor i Sprogpsykologi på NorS og Søren Beck Nielsen, lektor i Sprogpsykologi på NorS)
- 19.05 **Opsummering:** Kort evaluering af dagens møde og ideer til form og temaer for kommende møder
- 19.15 **Tak for i dag!**

Københavns Universitet
Det Humanistiske Fakultet
Institut for Nordiske Studier og
Sprogvidenskab (NorS)
Emil Holms Kanal 2,
2300 København S
<http://nors.ku.dk/>

MØDEDELTAGERE AFTAGERPANEL

- Bente Meinhardt (Direktør, Clavis Sprog og kompetence)
- Ditte Eberth Timmermann (lektor, Dansk, Teknisk Gymnasium Skanderborg)
- Esben Alfort (forskningsleder, Ankiro)
- Gitte Harding Transbøl (Rektor, Rysensteen Gymnasium)
- Helle Lehrmann Madsen (redaktionschef, Alfabet)
- Ida Brændholt Lundgaard (senior advisor, Slots- og kulturstyrelsen)
- Linda Svenstrup Munk (Kommunikationsrådgiver, Juliane Marie Centeret, Rigshospitalet)
- Liselotte Mathiasen (Indholdschef, Karnov Group)
- Marianne Alenius (Direktør, Museum Tusulanum Press)
- Marianne Holmboe (HR-chef, Gyldendal)
- Mischa Sloth Carlsen (lektor, Dansk, Aurehøj Gymnasium)
- Rasmus Øhlenschläger Madsen (udviklingsdirektør, Dagbladet Information)

MØDEDELTAGERE NORS

- Anne Jensen (instituttleder, NorS)
- Birgit Anette Rasmussen (fagkoordinator, NorS)
- Christina Fogtmann Fosgerau (fagkoordinator, Sprogpsykologi, NorS)
- Elisabeth Engberg-Pedersen (professor, NorS)
- Helle Kannik Haastrup (fagkoordinator, Dansk, NorS)
- Jan Rosiek (fagkoordinator, Dansk, NorS)
- John Tøndering (studieleder, NorS)
- Juni Søderberg Arnfast (fagkoordinator, Dansk som andetsprog)
- Lucy Møller (AC-studie- og karrierevejleder, NorS)
- Martha Sif Karrebæk (lektor, NorS)
- Nicolai Pharao (fagkoordinator, NorS)
- Søren Beck Nielsen (fagkoordinator, Sprogpsykologi, NorS)
- Tanya Karoli Christensen (lektor, Dansk, NorS)
- Torben Juel Jensen (studienævnsformand, NorS)

VELKOMST

Instituttleder Anne Jensen (AJ) bød velkommen og takkede aftagerpanelets medlemmer for deres deltagelse i dagens møde samt at tilbyde deres kompetente inputs til instituttets arbejde. AJ præsenterede sig selv som ny instituttleder og sin faglige baggrund.

Studienævnsformand og formand for aftagerpanelet Torben Juel Jensen (TJJ) gennemgik kort temaet fra sidste møde i aftagerpanelet:

Aftagerpanelmødet i 2018

SIDE 3 AF 14

- *Kompetencebeskrivelser – på studieordningsplan og individuelt plan*
- *Case-orienteret og praksisinddragende undervisning*

TJJ fortalte, at aftagerpanelet til dette møde vil arbejde med et overordnet tema og fokus på *specialer* via to underpunkter:

- *Specialet og kompetencer*
- *Problembaserede specialer*

TJJ introducerede dagens program og fortalte, at der ligesom på mødet i aftagerpanelet i 2018 vil være en introduktion til en del af instituttets forskning. Denne gang holder Christina Fogtmann Fosgerau (lektor i Sprogpsykologi på NorS) og Søren Beck Nielsen (lektor i Sprogpsykologi på NorS) et fagligt oplæg om deres respektive forskningsprojekter.

INTRODUKTION TIL GRUPPEDISKUSSION 1:

SPECIALET OG KOMPETENCER

TJJ fortalte, at formålet med gruppediskussion 1 er at undersøge og diskutere, hvilke kompetencer studerende skal opnå ved at udvikle og udarbejde et speciale – set fra et aftagerperspektiv.

TJJ introducerede de ydre rammer for specialet opdelt i to kategorier; de stabile rammer for specialet og ændringer i specialeformatet og –processen.

Stabile rammer for specialet:

- Udgør 30 ECTS (et halvt årsværk) af alle NorS' KA-uddannelser
- Faglige mål er relativt uændrede – dog stigende fokus på, at der ikke kræves forskning / frembringelse af ny viden

Ændringer i specialeformatet – og processen:

- Begrænsning af omfang (senest fra 60-80 ns. til 40/50-60 ns.)
- Indførelse af specialekontrakter (>defineret specialeperiode, formalisering af problemformulering og proces- og tidsplan)
- Specialeunderstøttende aktiviteter (seminarer, workshops mv.)
- Studieaktivitetsregler (>begrænser muligheden for at overgå til 2.- og 3. specialekontrakt)
- Indførelse af faste start- og afleveringstidspunkter
- Reduktion af specialeperiode (fra 1/9 2020: 4 måneder)

TJJ forklarede, at instituttet i løbet af de sidste par år har haft et stigende fokus på at udarbejde og facilitere specialeunderstøttende aktiviteter i form af workshops og arrangementer igennem hele specialeprocessen for at støtte de studerende i at kunne færdiggøre deres speciale inden for normeret tid.

Studievejledningen på NorS har udarbejdet en specialepakke til specialeskrivere, der indeholder en række relevante specialearrangementer før og under specialeprocessen, herunder afholder undervisere på NorS hvert semester et specialearrangement for kommende specialeskrivere.

Efter introduktionen til gruppediskussion 1 diskuterede panelmedlemmerne og fagkoordinatorerne fra NorS ud fra følgende støttespørgsmål:

Del I: Kompetencer

- *Hvilke kompetencer mener I, at studerende skal opnå ved at udvikle og udarbejde et speciale?*
 - *Er der nogle specifikke kompetencer, der er særligt vigtige at kunne bidrage med inden for jeres arbejdsområde?*
 - *Hvilke muligheder og udfordringer ser I i forhold til den nye specialeperiode på 4 måneder (tidligere 6 måneder)?*

Del 2: Specialets form og faglige mål

- *I hvilket omfang mener I, at disse kompetencer er afspejlet i specialets faglige mål fra studieordningen?*
- *Er der nogle kompetencer og mål, der mangler og kunne tilføjes under specialet i studieordningen?*

REFERAT GRUPPEDISKUSSION 1 (Gruppe 1 - Dansk)

Deltagere: *Ida Brændholt Lundgaard (IBL), Mischa Sloth Carlsen (MSC), Helle Kannik Haastrup (HKH), Martha Sif Karrebæk (MSK), Bente Meinhardt (BM)*

Kompetencer ved specialeskrivning

- Undren hos aftagere over det store fokus på 'den selvstændige præstation', når det, kandidaten skal kunne efter uddannelsen, er at samarbejde fagligt med andre. Gruppen diskuterede, hvordan samarbejde i grupper også foregår på uddannelsen inden specialeskrivningen og måske ikke skal være en del af specialet, men vigtigt, at det indgår i KA-forløbet.
- Vigtigt, at specialeskrivning også styrker kompetencer i processtyring.

- Vigtigt, at man kommer i dybden med et fagligt område, som man selv vælger.
- Generelt vigtigt for aftagere, at kandidater har erfaring med samarbejde, er engagerede og har gode formidlingsevner.

Udfordringer i forhold til de 4 måneders specialeperiode

- Vigtigt, at den studerende tidligt kommer i gang med at tænke på specialet på KA, så man er godt forberedt og kan komme godt i gang.
- At det var bedre med længere tid til specialet, men at man under de givne ramme skal huske at forventningsafstemme – så den studerende ikke har urealistiske krav til egen præstation.
- Vi diskuterede, hvordan det nuværende specialeseminar, hvor man bl.a. præsenteres for vellykkede specialer på sit fag, måske kunne udvides til også at omfatte en workshop. En workshop som kunne være rettet mod at begynde tidlig 'problemtænkning' i forhold til specialet, måske også med hjælp til mulige metoder.
- Vi diskuterede også, hvordan der er mulige fællesskaber i fx specialegrupper bestående af specialestuderende med forskellige emner. Måske kunne Instituttet være mere understøttende/tilbyde at organisere sådanne grupper, så der kunne etableres fællesskaber på tværs af emner af specialeskrivere.

REFERAT GRUPPEDISKUSSION 1 (Gruppe 2 - Dansk)

Deltagere: *Gitte Harding Transbøl (GHT), Liselotte Mathiasen (LM), Jan Rosiek (JR), Rasmus Øhlenschlæger Madsen (RØM), Ditte Eberth Timmermann (DET), Tanya Karoli Christensen (TKC)*

Efterspurgte kompetencer:

- Selvstændighed
- samarbejdsevne
- tværfaglighed.

Reduktionen af specialeskrivningsperioden fra 6 til 4 måneder svækker muligheden for at opøve disse kompetencer, selv om beskrivelsen af de

faglige mål ikke i sig selv forhindrer det. Men få studerende vil være fristet til at søge mere usikre, eksperimenterende emner, gruppespecialer og tværfaglige eller -fakultære samarbejder givet de meget stramme tidsrammer for specialet.

På den anden side er de nye vilkår med stram rammesætning, projektstyring og udviklingsplaner en tilnærmelse til de betingelser, som de fleste kandidater vil komme til at arbejde under, når de forlader universitetet. I forbindelse med den forkortede skriveperiode blev der efterspurgt gode ideer og metoder mhp. at få den studerende op i gear hurtigt.

Der var en længere drøftelse om ønskværdigheden af forøget feedback både i forhold til specialet og til tidligere kurser på studiet, og Dansk bør undersøge mulighederne for at inddrage peer-feedback (studerende til studerende). I det hele taget er det kommende arbejdsmarked for dansk-kandidaterne i høj grad præget af teamwork, og man bør overveje om det i højere grad kan finde anvendelse i studietiden.

REFERAT GRUPPEDISKUSSION 1 (Gruppe 3 - Dansk)

Deltagere: *Juni Søderberg Arnfast (JSA), Per Lindegaard Hjorth (PLH), Marianne Alenius (MA)*

I gruppe 3 var det kun JSA og MA, der var til stede, da de øvrige medlemmer var forhindrede. Dog nævnte PLH, inden han skulle gå, tre punkter, som han syntes var vigtige at få med:

De studerendes evne til at:

- indsamle store mængder data
- kunne formidle stoffet på en forståelig måde
- kunne løse de konkrete problemer, data præsenterer

MA gik derefter til gruppe 1, og JSA til gruppe 2.

I gruppe 2 har JSA noteret følgende (det var en anden, som tog referat): GHT peger på, at det at få og give feedback kunne tænkes ind som en socialisering gennem hele uddannelsen. Hertil tænker JSA, at vi i så fald dels må skulle tænke i differentieret vejlednings- og forberedelsestid til undervisningen, og dels må få oparbejdet underviserkompetencer i feedback-former.

REFERAT GRUPPEDISKUSSION 1 (Gruppe 4 – Lingvistik/Indoeuropæisk)

SIDE 7 AF 14

Deltagere: Nicolai Pharao (NP), Birgit Anette Rasmussen (BAO), Esben Alfort (EA), Elisabeth Engberg-Pedersen (EEP), Lucy Møller (LM), Helle Lehrmann Madsen (HLM)

Del I: Kompetencer

Hvilke kompetencer mener I, at studerende skal opnå ved at udvikle og udarbejde et speciale?

Gruppen diskuterede på baggrund af ovenstående spørgsmål følgende:

- Selvstændig stillingtagen til problemer
- have erfaring med den proces det er at udarbejde et projekt
- have erfaring med at arbejde med data er et plus, herunder
 - systematisering, selvstændighed gennem hele processen, kunne formulere en projektidé klart og præcist, disponere over stoffet og sin egen tid

Derudover diskuterede gruppen empirikravet i studieordningen – bør vi bevare det? Det er svært at bedømme om det *skal* være der - kandidater med et teoretisk speciale kan også fint bruges (man har allerede empirierfaring, når man når til specialet). Empirisk arbejde forbereder på at afsøge muligheder i virkeligheden, altså fx afdække et behov på et marked.

Det specifikke emne for specialet er ikke så væsentligt.

Er der nogle specifikke kompetencer, der er særligt vigtige at kunne bidrage med inden for jeres arbejdsområde?

Det er væsentligt, at kandidater kan være konkrete om deres interesser, hvad motiverer dem i deres arbejde.

Hvilke muligheder og udfordringer ser I i forhold til den nye specialeperiode på 4 måneder (tidligere 6 måneder)?

Den sparsomme tid kan (måske) hjælpe til at fokusere idéudviklingsfasen tidligt, men der er generel skepsis i gruppen og en frygt for, at de studerende ikke får lov til at folde sig helt ud. 4 måneder gør det umuligt at lave et problembaseret speciale på virksomheden (Ankiro), hvis man ikke har forberedt sig inden.

Del 2: Specialets form og faglige mål

I hvilket omfang mener I, at disse kompetencer er afspejlet i specialets faglige mål fra studieordningen?

Gruppen mener, at det ser godt ud, som det er nu.

REFERAT GRUPPEDISKUSSION 1 (Gruppe 5 - Sprogpsykologi)

Deltagere: Marianne Holmboe (MB), Linda Svenstrup Munk (LSM), Søren Beck Nielsen (SBN), Christina Fogtmann Fosgerau (CFF)

Gruppen talte primært om del 1 – aftagerne har ikke specifikke kommentarer til specialets form og faglige mål, og de taler i øvrigt med stor enighed om det følgende:

Kompetencer studerende skal opnå ved at udvikle og udarbejde et speciale

- Det er afgørende, at de studerende kan stille de relevante spørgsmål – de skal kunne afgøre, hvad der overhovedet giver mening at stille som spørgsmål. Det skal specialet være med til at sætte dem i stand til.
- Studerende skal kunne kvalificere deres problemformulering: Hvilke hypoteser og tanker ligger bag problemformuleringen, hvad vil de med deres projekt? Det skal specialet hjælpe dem til at blive skarpe på.
- Specialet skal desuden sætte de studerende i stand til at kunne se en problemstilling fra flere vinkler.
- Aftagerne udfordrer ideen om specialet som en stor opgave. De foreslår, at studerende i stedet skal se specialet som et projekt, de selv skal lede. De foreslår, at studerende i højere grad tvinges til at tænke i projekttankegangen, herunder fx at udvælge specifikke leverancer og delmål, som kan skrives ind i den tidsplan, der alligevel skal laves i forbindelse med et speciale. Måske, foreslår de, kan vi på uddannelsen endda overveje at tage ideen om at se specialet som et projekt, de selv skal lede, og skrive det ind i studieordningen.
- Aftagerne peger på, at tendensen i flere virksomheder er at tænke mere og mere projektorienteret – man tænker mere og mere projektorienteret i organisationen. Hvis de studerende trænes i den projektorienterede tilgang gennem specialet, vil det være en fordel for dem at have arbejdet

på denne måde i specialet. Og samtidig vil det måske gøre selve specialeprocessen mere overskuelig for mange.

SIDE 9 AF 14

- Aftagerne mener ikke, at det fra deres perspektiv er et problem, at specialeperioden afkortes, og de påpeger, at det er muligt, at den projekttankegang, de foreslår, også kan hjælpe til, at specialeprocessen på 4 måneder ikke bliver problematisk for de studerende.
- Gruppen taler desuden om, at hvis instituttet skal følge aftagernes opfordring, skal vejlederne sendes på projektlederuddannelser, så de kan guide de studerende i denne projektorienterede proces.
- Af specifikke kompetencer, der er centrale inden for aftagernes arbejdsområder, nævnes formidling – vigtigheden af at kunne formidle sit budskab. De nævner desuden facilitering af teori – at man ikke blot kan gengive teori, men at man kan facilitere viden, tænke og bruge den.

INTRODUKTION TIL GRUPPEDISKUSSION 2:

PROBLEMBASEREDE SPECIALER

JT indledte sin introduktion med at rammesætte og reflektere over, hvordan man kan forstå og undersøge problemer. Hvis vi forestiller os, at vi har en ønsket tilstand og en uønsket tilstand, og at der imellem disse ligger forskellige barrierer, vil vi gerne have de studerende til at tænke i, hvordan det er muligt at komme fra den uønskede tilstand til den ønskede tilstand, og her er det vigtigt at understrege, at der skal optræde barrierer for, at vi kan tale om problemer og ikke blot vilkår og opgaver.

Inden for academia løser et speciale tit ikke et praktisk problem, men et vidensproblem. *Problem → metode → data/empiri → teori → analyse → konklusion*) – sådan går vi typisk til vidensproblemer og transformerer en uønsket tilstand til en ønsket tilstand. Vi ønsker med temaet om problembaserede specialer at sætte fokus på, at praktiske problemer og videnskabelige problemer hænger sammen og ikke er adskilt, og det kan vi gøre ved at konvertere et praktisk problem til et vidensproblem, hvor der afsøges ny viden og nye handlemuligheder til et praktisk-videns-problem.

Efter introduktionen til gruppediskussion 2 diskuterede panelmedlemmerne og fagkoordinatorerne fra NorS ud fra følgende støttespørgsmål:

Del I: Ideer og holdninger til problembaserede specialer

- *Hvad er fordelene og ulemperne ved problembaserede specialer – både for specialeskriveren og for samarbejdsvirksomheden?*
- *Har I nogle bud på, hvilke konkrete udfordringer eller problemer fra jeres arbejdspladser, der kunne være udgangspunkt for et problembaseret speciale for en specialeskriver på NorS?*

Del 2: Samarbejde mellem studerende og virksomheder

- *Hvordan kan instituttet hjælpe specialeskrivere og virksomheder med at få etableret kontakt?*
- *Hvilke forventninger ville I have til et samarbejde mellem jeres arbejdsplads og en specialeskriver fra NorS?*
- *Hvordan kan instituttet være med til at styrke dialogen og det løbende samarbejde, når der er indgået en aftale mellem en virksomhed og en specialeskriver fra NorS?*

REFERAT GRUPPEDISKUSSION 2 (Gruppe 1)

Deltagere: *Mischa Sloth Carlsen (MSC), Tanya Karoli Christensen (TKC), Gitte Harding Transbøl (GHT), Bente Meinhardt (BM), Ditte Eberth Timmermann (DET), Juni Søderberg Arnfast (JSA), Jan Rosiek (JR)*

JR inviterede indledningsvist til, at aftagerne delte deres erfaringer og gav selv til en start et eksempel på et problembaseret speciale: Herman Bangs *Stille Eksistenser* – har værket stadig relevans for gymnasieelever?

TKC spurgte aftagerne om, de havde eksempler på problemstillinger, som de ikke selv i deres organisation havde tid til at undersøge nærmere? GHT nævnte områderne kommunikation og vidensdeling (og kommunikationsstrategier i organisationer) som klassiske områder. JSA berettede om erfaringer med problembaseret samarbejde med sprogcentre ifbm. Projekt-undervisning på DsA.

JR spurgte om man kunne forestille sig en 'markedsplads', hvor aftagere kunne lægge problemstillinger ud, som man gerne ville have et bud på en løsning på. TKC tilføjede, at sådan en markedsplads også kunne træne de studerende i omverdenskontakt, og der blev talt positivt om tankerne om en projektbank.

MSC bragte emnet om den praktiske implementering af gode idéer på bane, og GHT pegede på – med henvisning til JR's eksempel – at det ville være en win-win-situation, hvis man kunne finde løsninger på, *hvordan* man kunne

få en 'matematikfyr til at interessere sig for empatisk litteratur'. Desuden henviste GHT til deres samarbejde med TORS, hvor en klasse kommer tre dage på universitetet for at få et grundigt indtryk af, hvordan faglighed ser ud dér.

DET foreslog et konkret emne til specialetema, nemlig hvorfor der er færre unge, der læser litteratur?

TKC pegede på, at det var oplagt at tænke sproget ind, f.eks. ved at undersøge, hvordan den sproglige viden kunne bringes bedre i spil ifbm læsning. Dette fik GHT til at nævne, at det også kunne være relevant at se på det nye SRP-format (studieretningsprojekt; som endnu ikke er afprøvet, men bliver det i indeværende skoleår), og på skrivning. TKC tilføjede, at det kunne være oplagt med et samarbejde mellem gymnasierne og universitetet om skrivning. JSA pegede lidt senere på, at man også kunne undersøge, *hvad* der skrives SRP-opgaver om, hvortil GHT tilføjede, at det også kunne være en idé at se på, hvordan gode problemformuleringer til SRP ser ud.

DET vendte tilbage til JR's eksempel og foreslog, at man også kunne tænke sig, at det blev undersøgt, hvordan der undervises i kanonforfattere. JR foreslog en fælles brainstorm for kommende specialeskrivere om de mange idéer.

GHT foreslog desuden et emne om sociale medier og unge i gymnasiet, om brug af mobiltelefoner og hvorfor det opleves som svært at lægge mobiltelefonerne væk. JSA mindede om, at et sådan emne skulle kunne 'gøres danskfagligt relevant'.

REFERAT GRUPPEDISKUSSION 2 (Gruppe 2)

Deltagere: *Ida Brændholt Lundgaard (IBL), Liselotte Mathiasen (LM), Helle Lehrmann Madsen (HLM), Rasmus Øhlenschlæger Madsen (RØM), Helle Kannik Haastrup (HKH), Birgit Anette Rasmussen (BAO), Elisabeth Engberg-Pedersen (EEP), Marianne Alenius (MA), Christina Fogtmann Fosgerau (CFF)*

Gruppen diskuterede, hvilken rolle den specialestuderende skal indtage i virksomheden, og IBL slog til lyd for, at man snarere skulle tænke i processer end egentlig problemløsning, så der ville blive tale om samproduktion af viden. F.eks. kunne den studerende i forbindelse med museer og folkeoplysning levere empiri og metode, facilitere samtaler og tage sig af formidling i samarbejde med virksomheden i en proces, hvor praktikophold og specialeskrivning kombineres.

RØM så det typiske problem i forbindelsen mellem den specialestuderende og virksomheden i, at virksomheden i reglen ikke har kapacitet til at yde tilstrækkelig feedback, så den specialestuderende kommer til at køre sit eget løb. Jo større erfaring et fag har med virksomhedskontakt, desto bedre, og her ligger danskfaget godt.

CFF spurgte, om det ville være muligt med et 'light-samarbejde? Tit er virksomhedskontakten ikke på det rigtige niveau. Virksomheden må forudse, hvor meget de kan tilbyde, og hvilke problemer der skal løses, så den studerende har en klar fornemmelse af sin rolle i virksomheden. I bedste fald begynder forløbet med en praktikperiode, hvor den studerende orienterer sig i virksomhedens arbejdsgang før specialeskrivningen, og en ny studerende uden erfaring i virksomheden har ikke den store chance for en tilfredsstillende proces.

HLM skitserede muligheden for, at den studerende selv kan være opsøgende ved at gå ud på relevante institutioner og sondere terrænet, og derefter melde tilbage til virksomheden/forlaget, så erfaringen kan omsættes til konkrete resultater, f.eks. lærebøger.

IBL foreslog, at de enkelte virksomheder udarbejder en praksis for praktikanter, som så kan munde ud i specialeskrivning.

MA mente, at det altid er godt for virksomheden at få dedikerede praktikanter, en hjælp snarere end en belastning. Hun har erfaring med, at forlagsarbejdet kan smitte af på specialet. Også LM udtrykte glæde over praktikanter på grund af deres dygtighed til kommunikation og evne til kategorisering og systematisering. Det drejer sig om af kvalitet snarere end kvantitet.

RØM præciserede, at der er stor forskel på praktikanter og specialestuderende. Opgaven defineres fra forskellig side, og det er mere forpligtende/belastende for virksomheden med specialestuderende.

CFF mente, at problemet fra universitetets side er at få den studerende til at tænke i relevante problemer, hvortil RØM foreslog, at en repræsentant fra virksomheden kunne besøge universitetet og præsentere relevante problemer og konkrete udfordringer, som studerende kan løse. Forslaget vakte begejstring, bl.a. fra EEP, der gerne så en ordning med tilbagevendende oplæg.

Der var almindelig enighed om, at det er nyttigt med en forventningsafstemning mellem virksomhed og specialeskriver – hertil

udtalte RØM, at analysekravet til den specialestuderende kan være en spændetrøje, og IBL mente, at specialet skal afspejle virksomhedens behov.

SIDE 13 AF 14

REFERAT GRUPPEDISKUSSION 2 (Gruppe 3)

Deltagere: *Marianne Holmboe (MH), Esben Alfort (EA), Linda Svenstrup Munk (LSM), Nicolai Pharao (NP), Søren Beck Nielsen (SBN), Martha Sif Karrebæk (MSK), Lucy Møller (LM)*

Fordele vs. ulemper?

EA: Skal specialet sigte mod at løse et problem for en virksomhed eller for kunden? Svært at nå at løse et problem for virksomheden selv på 4 måneder. Mere realistisk for kunden.

LSM: En del erfaring med problembaserede specialer. Fx 'metastudier' af litteratur. MSK indvendte, at metastudier oftest ikke vil kvalificere til studieordningernes bestemmelser for faglige mål for specialer hos os.

EA: 'Biprodukter' af specialeundersøgelser kan sagtens være brugbare for kunder.

Konkrete udfordringer?

LSM og MH: Siger stort set altid nej til forespørgsler om at observere eller videooptage. Men hellere ja til interview. Tænk evt. også i andre metodiske baner: fx skriftlige undersøgelser af intranet. Studerende er ofte for 'personligt motiverede' og 'snæversynede' i deres henvendelser.

Forventninger?

LSM: Studerende skal 'passe ind i driften'. Masser af opgaver. *Cost-benefit*-analyse af, hvorvidt det kan betale sig at sætte studerende på sagen. Oplagt emne: at kvalificere et produkt til en bestemt population, kvalificeret rådgivning.

MH: Får tit henvendelser, men siger som regel nej til studerende, fordi de kan være 'tidskævende'. Bedre idé at melde sig og spørge: *Er der noget I har brug for hjælp til?* Måske kan det faktisk erstatte konsulentarbejde. Det vil indebære, at de studerende henvender sig semesteret før.

Hvordan kan NorS hjælpe med kontakt + løbende samarbejde?

LSM og MH: Praktik er en fantastisk måde at bane vejen for problembaseret speciale i samarbejde med en virksomhed.

MH: Det vil være ideelt med en liste over potentielt interesserede virksomheder.

SIDE 14 AF 14

EA: Alle henvendelser tager udgangspunkt i personlige bekendtskaber.

Gruppens idé: At lave en case competition med spørgsmål/problemer, som virksomhederne udbyder, og så kan studerende byde ind med ideer til måde at undersøge problemstillingen på, og det bedste bud kan "vinde" problemet.

KORT AFRUNDING OG EVALUERING

TJJ fremhævede, at flere mødedeltagere har nævnt, at selvstændighed, samarbejde og tværfaglighed er vigtige kompetencer at opnå for studerende – også i forbindelse med specialeprocessen. Derudover sagde TJJ, at hans indtryk af mødet er, at der har været stor interesse for flere samarbejder mellem virksomheder og studerende både fra aftagernes side og fra instituttets side, og at instituttet med fordel kan arbejde videre med følgende:

- Forventningsafstemning mellem virksomheden og den studerende
- Tydelige rammer for et virksomhedssamarbejde – både for den studerende og virksomheden
- Bedre opstartsmuligheder for et samarbejde mellem en virksomhed og en specialestuderende

I henhold til sidstnævnte punkt var TJJ i en gruppe, hvor der kom et forslag om, at instituttet kan facilitere nogle seminarer/eftermiddage, hvor virksomheder kan komme og præsentere ideer med henblik på at etablere et samarbejde med kommende specialestuderende.

TJJ forklarede, at instituttet vil lave en opsamling på mødet i aftagerpanelet, arbejde videre med temaet om problembaserede specialer og behandle forslag og nye initiativer i studienævnet.

Afslutningsvis takkede TJJ for panelmedlemmernes deltagelse og de gode diskussioner.